

ИЗВЈЕШТАЈ

са једнодневних савјетовања са васпитачима, директорима и стручним сарадницима јавних и приватних предшколских установа Републике Српске

Једнодневна савјетовања са васпитачима и стручним сарадницима јавних и приватних предшколских установа РС, одржана су у периоду од 20.08. до 04.09. 2019. године. Савјетовања су одржана на седам локација, у седам општина/градава и са једанаест група.

Сва су одржана у складу са планом савјетовања које је Завода благовремено доставио свим ПУ и обавјестио путем електронске поште и своје веб странице.

Савјетовањем су обухваћене двије циљне групе. Једну групу су чинили васпитачи јавних и приватних предшколских установа, директори и стручни сарадници, док су другом групом били обухваћени искључиво стручни сарадници јавних и приватних предшколских установа.

Број васпитача, стручних сарадника и директора присутних на савјетовањима по циљним групама

Ред. Бр.	Циљна група	Број група	Број присутних
1.	Васпитачи јавних и васпитачи, стручни сарадници и директори приватних предшколских установа	10	366
2.	Стручни сарадници јавних и приватних предшколских установа	1	27
	УКУПНО	11	393

Из табеле је уочљиво да је на једанаест група било присутно 393-оје. Број присутних на савјетовањима је, у односу на претходну годину, као и остале претходне, од када се обавља у радне дане, био мањи за 69. Значајно мање присутних је било у термину одржавања у радне дане, док су групе, за које је било организовано савјетовање у суботу, биле бројне.

Разлога за мањи одзив савјетовањима је више. Како је већ наглашено, термин одржавања савјетовања у радне дане је за све установе које раде проблематичан, јер није лако организовати процес рада и истовремено бити присутан на савјетовањима. Поред тога вријеме савјетовања је и период кориштења годишњих одмора па је један број васпитача из тог разлога одсутан.

Један број установа користи колективни годишњи одмор управо у термину одржавања савјетовања и то је разлог њиховог неприсуства. То је случај ове године са јавним установама из Дервенте, Козарске Дубице и Костајнице. Неке установе као нпр. ДВ „Будућност“ из Билеће су тај дан затвориле установу, односно добиле одобрење од оснивача и са родитељима договориле да не доводе дјецу како би могли присуствовати савјетовању које је организовано у Требињу за херцеговачку регију.

Традиционално, одзив приватних предшколских установа је мањи, скоро незнатан.

I Васпитачи јавних и приватних предшколских установа

Савјетовање за ову циљну групу је организовано на шест локација са десет група чији је преглед са датумом одржавања и бројем присутних дат у доњој табели.

Преглед локација савјетовања, датума и броја присутних

Ред. бр	Локација	Вријеме одржавања	Број присутних
1.	ДВ „Радост“ Приједор	20. 08. 2019. године	18
2.	Центар за предшколско васпитање и образовање ДВ „Невен“ Бања Лука	21. 08. 2019. године	33
3.	Центар за предшколско васпитање и образовање ДВ „Невен“ Бања Лука	22 .08.2019. године	46
4.	ЈУ ДВ „Мајка Југовић“ Добој	23. 08. 2019. године	32
5.	Центар за предшколско васпитање и образовање ДВ „Невен“ Бања Лука	24. 08. 2019. године	40
6.	Центар за предшколско васпитање и образовање ДВ „Невен“ Бања Лука ДВ „Невен“ Бања Лука (приватни сектор)	24. 08. 2019. године	36
7.	ЈУ ДВ „Чика Јова Змај“ Бијељина	27. 08. 2019. године	25
8.	ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Наша радост“ Требиње	28. 08. 2019. године	46
9.	ДВ „Патријарх Павле“ Источно Сарајево	26. 08. 2019. године	63
10.	ДВ „Принцеца Катарина Карађорђевић“ Лакташи	01.09. 2019. године	27
	УКУПНО		366

Циљ савјетовања је био, као и сваке године, јачање професионалних компетенција васпитача, односно међусобно оснаживање васпитно-образовних радника за квалитетнију примјену програма предшколског васпитања и образовања Републике Српске.

У том смислу је и направљен и реализован програм савјетовања:

1. Утисци из праксе: запажања инспектора-просвјетног савјетника током стручно-педагошких увида у рад васпитача

2. Остваривање циљева пронаталитетне политике у предшколским установама Републике Српске
3. Размјена искуства: изношење примјера добре и лоше праксе по установама
4. Остала питања

Уводни дио реализован је уз помоћ power point презентације којом је презентована тема, односно теме из области пронаталитетне политике, као и општа запажања из праксе. Представљен је један дио «задате» презентације, односно презентације коју су сви савјетници РПЗ-а добили као задатак да реализују са својим циљним групама а затим тема, наведена у програму савјетовања. Стручна тема је третирала сва мјеста у Програму предшколског васпитања и образовања Републике Српске, гдје су експлицитно наведени садржаји који се баве породицом и породичним вриједностима. Овом презентацијом је показано како се у дјелатности предшколства одувјек, имплицитно, његовала породица и њене вриједности, из простог разлога што је вртић прва организована педагошка средина у коју дјеца доносе вриједности своје породице, и што су породица и вртић двије усклађене педагошке заједнице које подједнако његују све вриједности а нарочито вриједности породице.

Сваки вртић има веома богате облике партнерства са породицом. Прво што традиционално имају богата позитивна искуства из сарадње са родитељима, а друго, што званична документа (Програм, Радне књиге, Закон и подзаконски акти) инсистирају на организацији васпитно-образовне праксе као продужетку породичног васпитања и образовања.

Запажања са увида у виду општих образаца такође су изнесена путем презентације док се размјена искустава одвијала по групама.

Важно је напоменути да су домаћини свих савјетовања раније позвани, ако желе, да представе неке примјере своје праксе а ДВ «Чика Јова Змај» из Фоче је добио задатак да представи своју богату и инспиративну праксу из области сарадње и партнерства са породицом.

У другом дијелу савјетовања, васпитачи су подјљени у групе (коју су чиниле установе/правни субјекти) или у групама по објектима ако је у питању установа са више објеката, износили примјере добре и мање добре праксе

Ово је иначе устаљен облик рада (акваријум) на савјетовањима с циљем да се свима да прилика да учествују, да се међусоно чују, освијесте нека питања и извуку поуке.

Васпитачи су након рада у групи износили примјере своје праксе. Била је то прилика за међусобно учење а група супервизора су имали прилику да се осврну на научено и на примјеру покажу „рефлексивног васпитача“. Савјетник је такође коментарисао примјере праксе, опонашајући рефлексивног васпитача.

Најчешћа питања која су доминирала на групама су:

- Питања укључивања/искључивања дјецe с посебним потребама

- Неискусног и неосвијешћеног васпитача приправника који су ангажовани од стране Министарства просвјете и културе да воде програм у години пред полазак у школу,
- Ургентних и повремених замјена васпитача од стране стручних сарадника,
- Радни ангажовање васпитача са ССС у неким срединама у васпитним групама и њихов однос према педагошкој документацији
- Ангажовање приправника-волонтера и њихов однос према педагошкој документацији итд.

Након осврта/рефлексије, закључено је сљедеће:

1. Све више ћемо имати захтјева за пријем дјецe с ПП и да је неопходно ићи у сусрет потребама те дјецe и њихових родитеља, посебно ми предшколци који добро разумијемо рано учење и значај раног учења за даље његово напредовање. Упознати су са Правилником о начину и условима остваривања програма у предшколским установама за дјецу са сметњама у развоју (Сл.гл. Републике Српске бр.5/19) који на неки начин даје боље смјернице за поступање са таквом дјецом али је општи закључак да је свако дијете посебна прича, да се свима мора прићи на посебан и специфичан начин и да се дјецa која имају очигледне тешкоће и захтијевају посебну бригу не примају у групе без асистента. Асистенти могу бити неко из породице, или из струке али такво дијете не смије бити терет другој дјеци и васпитачу.
2. Закључено је да се упутити Министарству молба да у будуће не укључује људе с бироа за запошљавање. Васпитаче, посебно не учитеље и педагоге да воде Програм у години пред полазак у школу.
3. Стручни сарадник по опису послова не ради у васпитној групи али је неопходно и пожељно да повремено уђе у васпитне групе, да воде један дио активности и на тај начин боље упознају дјецу која су им занимљива. То се посебно односи на дефектолога. Организација посла је одговорност сваког директора и директор је дужан да организује посао у установи како би несметано текао процес.
4. Медицински радник у јасличкој групи је васпитач и не може бити ослобођен вођења педагошке документације и свега онога што стоји у опису послова васпитача.
5. Такође и приправник.

Упознати су са предстојећим активностима, унешеним у званична документа Завода а то је вредновање квалитета рада предшколских установа и позвани да сређују и чувају своју документацију која ће сигурно бити један од критерија у вредновању квалитета рада.

Посебну ноту овогодишњим савјетовањима дали су васпитачи и стручни сарадници - домаћини који су припремили презентације . То су представници Центар за предшколско васпитање и образовање из Бање Луке (Марина Миркоњ, педагог, Драгана Гојић и Бранка из ДВ „Цврчак“ те Дубравка Кенић, васпитачица из ДВ „Сунце“ која је лијепо представила заједничку праксу – своју, њене колегице Наде Радоја и Александре Вујмиловић, педагогице које су континуирано организовале мале истраживачке активности из свих области, имплицитно се бавећи и играјући математике и тиме радиле на остваривању свих исхода из

области математке. Све три презентације су биле изузетно вриједне и са великом пажњом су примљене и коментарисане.

Изузетно вриједну праксу је кроз слике представила васпитачица из ДВ „Чика Јова Змај“ из Фоче, Сања Продановић. Њена тема је била партнерство са породицом. И имала је шта да покаже: много разноврсних и испиративних активности са породицом, по чему су препознатљиви у окружењу. Све активности су имале примарни циљ а то је његовање породице и породичних вриједности, што се лијепо уклопило у стручну тему савјетовања.

Вриједне примјере добре праксе су представили Јелена Недић, помоћник директора за васпитно-образовни рад ЈУ ДВ „Мајке Југовића“ из Добоја, Даница Мојић, педагог из ЈУ „Чика Јова Змај“ из Бијељине те педагогице из ЈУ „Принцеза Катарина Карађорђевић“ из Лакташа Слађана Кесић и Јелена Карапетровић.

Са задовољством може се закључити да је савјетовање са свим групама било корисно и успјешно те да су посебну вриједност на свим групама дали презентатори својих пракси. Атмосфера на свим групама је била добра и подстицајна, што је највећа заслуга домаћина савјетовања.

Сви присутни су били проактивни и усмјерени на задатак. Владала је добра енергија и сви су били спремни да „подијеле“ добре и лоше примјере праксе, да рефлектују „туђе“ и тиме међусобно учимо.

II Савјетовање са стручним сарадницима јавних и приватних предшколских установа

Савјетовање са стручним сарадницима је одржано на истој локацији као и претходна два савјетовања, од када и држимо посебно савјетовање са стручним сарадницима.

Ред. бр	Локација	Вријеме одржавања	Број присутних
1.	ДВ „Марија Мажар“ Бања Лука	04. 09. 2019. године	27

Након међусобног упознавања, изнесена су запажања савјетника са стручно-педагошких увида која су све боља и позитивнија из перспективе професионалног ангажовања стручних сарадника. Такође су пренешене поруке са савјетовања са васпитачима јавних и приватних установа.

Упознати су са тренутним стањем Радне књиге за стручне сараднике (у процесу објављивања) као и предстојећим активностима, посебно из перспективе вредновања квалитета рада предшколских установа од стране РПЗ.

Овога пута су примјере своје праксе подијелиле три даме: Љубица Божуновић, педагог из ДВ „Наша радост“ из Прњавора, Марина Миркоњ, педагог и Бранкица Обрадовић, психолог из Центра за предшколско васпитање и образовање из Бање Луке.

Љубица је млад и ентузијастичан педагог. Има свега 18 мјесеци рада у вртићу али је претходно волонтирала и радила неке друге послове мимо вртића. Представила је своју праксу која је врло богата, импресивна и ентузијастична.

Колегице из Центра су представиле пројектне активности које су пракса Центра и које тимски раде са васпитачима.

Све три су имале изванредан наступ и својим презентацијама послале важне поруке. Издвајамо неке:

- Стручни сарадник је подршка васпитачу и у тиму скупа раде,
- Стручни сарадник може и треба да мотивише васпитаче да раде у интересу дјете и у том смислу се морају више ангажовати и помоћи у процесу планирања васпитно-образовног рада; више се фокусирати на дијете и исходе учења и развоја а мање на теме.
- Марина је истакла да свака пројектна активност вриједна али ако нема дугорочне користи за дјецу нема много смисла. Такође је истакла да је пројектна активност коју је она са својим тимом васпитача водила „Наша башта“, показала да дјецу треба омогућити да се изражавају на различите начине и у том смислу навела примјере како су дјеца уживала док су осликавала разне вањске површине (дио плочника и ограде а нарочито када су осликавали унутрашњост радних столова. је изврнула столове у радним собама.

Све три колегице су имале импресивне и са великом пажњом су саслушане и награђене још већим аплаузом.

Важно је напоменути да је са педагогом из Прњавора г-ђом Љубицом Божуновић, била и њена директорица Слободанка Васић. Као и сви присутни била је поносна на „своју“ педагогицу и са пажњом пратила презентације и колегица из Центра за предшколско васпитање и образовање из Бање Луке. Након што су сви присутни изразили задовољство садржајем и начином рада, односно квалитетом презентација, и затражили да се овакво савјетовање организује и почетком нове године, позвала нас је да дођемо у Прњавор и да њихов вртић буде домаћин савјетовања.

Захваљујем се свим домаћинима савјетовања на добро припремљеним условима за савјетовање. Прије свега ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Наша радост“ из Требиња која традиционално организује савјетовање у сали хотела Леотар и која је увијек добар домаћин, ПУ „Мајке Југовић“ Добој, ДВ „Чика Јова Змај“ Бијељина и ДВ „Радост“ Приједор као и Центру за предшколско васпитање и образовање ДВ „Невен“ из Бање Луке, који су традиционално домаћини. Велику захвалност изражавам и ДВ „Патријарх Павле“ из Источног Новог Сарајева, младој предшколској установи чији су се запослени потрудили и били дивни домаћини васпитачима сарајевско-романијске регије.

Посебну захвалност изражавам практичарима – презентаторима добрих пракси чијом заслугом је ово савјетовање, имало посебну драж.

Стака Николић

инспектор-просвјетни савјетник за предшколско
васпитање и образовање

Бањалука, октобар 2019.године

